

7. Chebanova, M. (2019). *Analiz determinant kvalifikatsiyanoi nevidpovidnosti v Ukraini u 2011-2015*. [Analysis of the determinants of qualification mismatch in Ukraine in 2011-2015].

8. *Kompetentsiyi // Nalashtuvannya osvitynikh struktur u Yevropi*. [Competences // Tuning Educational Structures in Europe].

9. Kupets, O. *Vplyv nevidpovidnosti navychok na rynek pratsi: hlobal'nyy pohlyad*. [The Labour Market Impact of Skills Mismatch :A Global View].

ВІДОМСТІ ПРО АВТОРА

КАРАПЕТЯН Аліна Овківна – кандидат наук з державного управління, старший викладач

кафедри англійської мови Національного університету «Києво-Могилянська академія».

Наукові інтереси: реформування системи освіти, комунікативна методика.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

KARAPETIAN Alina Ovikivna – PhD in Public Administration, Senior Lecturer of the English Language Department, National University of «Kyiv-Mohyla Academy».

Circle of scientific interests: reforms in higher education, communicative approach in education.

Стаття надійшла до редакції 25.11.2020 р.

УДК 373.017

DOI: 10.36550/2415-7988-2020-1-190-216-221

ЛЕМКО Галина Іванівна –

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2922-8549>

e-mail: halyna.lemko@gmail.com

МОЧАН Тетяна Михайлівна –

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії та методики початкової освіти Мукачівського державного університету

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7598-1988>

e-mail: tsybar1975@gmail.com

ВИХОВАННЯ ДУХОВНОСТІ ОСОБИСТОСТІ ЯК СКЛАДОВОЇ ЗАГАЛЬНОЛЮДСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ СУСПІЛЬСТВА

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. На сучасному етапі розвитку України як демократичної європейської держави, однією з найважливіших засад теоретичної концепції та практичної діяльності сім'ї та школи є орієнтація на формування високоморальної особистості, виховання духовності майбутнього нашого суспільства.

У програмі ««Нова українська школа» у поступі до цінностей» визначені, що базовими духовно-моральними цінностями є любов, повага до інших, гідність, відповідальність, совість, свобода, толерантність, справедливість, рівноправ'я, ініціативність.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблему цінностей розглядають у своїх наукових працях філософи (В. Андрущенко, Ю. Богущий, І. Бех, І. Зязюн, В. Кремінь, Л. Новохатько, Г. Пірог та ін.), питанням духовності особистості присвячені праці С. Анісімова, Г. Васяновича, Л. Виготського, О. Вишне-вського, В. Григорчук, І. Кучинської, Н. Маслової, Е. Помиткіна, І. Сіданіч,

Р. Скульського, М. Стельмаховича, О. Сухомлинської, Л. Хлебнікової, Г. Шевченко та ін., загальнопедагогічні та психологічні аспекти цього феномена розкриті в працях Л. Божович, В. Давидова, А. Запорожця, І. Зязюна, О. Рудницької, Б. Ступарика, Б. Теплова, Г. Тарасова та ін.

Мета статті – охарактеризувати процес виховання духовності особистості як складової загальнолюдських цінностей.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасній науці все частіше порушуються питання духовних цінностей особистості. Їх актуальність пояснюється станом сучасного суспільства, що характеризується глибокою кризою духовності, яка охопила всі галузі життєдіяльності людини.

Духовні цінності мають великий вплив на формування особистості молодого покоління. По-перше, як складова світової культури, знання якої необхідне кожній освіченій людині. По-друге, як загальнолюдська цінність, що здатна зробити життя дитини щасливішим, сповненим розуму, порядності, спокою.

Саме тому формування духовних цінностей кожної особистості складає загальну картину духовності суспільства, від якої значною мірою залежить основний вектор його соціокультурного, економічного та політичного розвитку.

У сучасній науковій літературі цінність розглядається як будь-яке матеріальне або ідеальне явище, яке має значення для людини чи суспільства. Цінністю для людини є те, що вона вважає найбільш значущим або те, що вона вважає для себе благом [12].

У енциклопедичному словнику поняття «цінність» визначається як символ ядра особистості, світоглядної основи усіх сфер життєдіяльності людини; сенсу всього життя; рис дійсної чи уявної реальності, які прагнуть втілити в життя, основ підсвідомості, мотивів, намірів та вчинків індивіда; перспективних стратегічних життєвих цілей, завдань; головного чинника, що визначає моральні засади та принципи поведінки індивіда, етносу, суспільства; Віри, Надії, Любові; праці, молитви, творчості; служіння Богові й Україні; покаяння, стягання благодаті Духа Святого, прагнення до святості, Добра, Краси, богопізнання, істинної віри, космічної цілісної свідомості; дотримання десяти заповідей Бога та дев'яти заповідей блаженства. Цінності є системою ідеалів, фундаментальних понять і цілей, якими живе особистість, суспільство в цілому. Цінності втілюються в різних формах культури (філософія, мова, література, мистецтво, релігія, звичаї, обряди, народна символіка тощо) [6, с. 850].

Однією із надважливих цінностей особистості є духовність. У широкому розумінні духовність – це стрижень, фундамент внутрішнього світу людини, творча спрямованість, наснага людини; певний тип сприйняття: триєдиність ставлення до абсолюту, до світу природи, суспільства, до інших людей та до самого себе, як творчої спрямованості, як розвиток інтелігентності і добропорядності [4, с. 62–64].

Проблема духовності була і є предметом досліджень філософів, культурологів, соціологів та інших учених. Сучасні вчені по-різному розглядають поняття «духовність», а саме: як фундамент внутрішнього світу людини, що втілює найкращі взірці людської поведінки, дотримання і утвердження у житті вищих моральних законів, сприйняття ідеї Бога. Вивчення проблеми формування духовності

людини науковці відносять до складного психологічного процесу, пов'язаного з розвитком і становленням внутрішнього світу особистості. «Особистість з високим рівнем духовних цінностей – це той реальний феномен, який утворює еліту нації, це той живий ресурс, що сприяє не лише прогресивному сучасному розвитку, а й майбутньому, причому, сягаючи вершин всього глобалізованого світу» [2, с. 7].

Геніальний філософ Г. Сковорода писав: «Людина народжується двічі: фізично й духовно. Біля духовної колыски стоять духовні наставники – спочатку родина, а потім вчитель, який стає дитині другим батьком, матір'ю, бо прищеплює її душі високі моральні якості віри, надії, любові, глибокої поваги до рідної землі, свого роду, народу, держави». Духовне народження Г.Сковорода вважав істинним, оскільки «людина осягає божественне в собі, а зародки її духовності є в серці від народження, але вони не одразу усвідомлюються, бо їй протистоять могутні сили темної тілесності» [8, с. 144–154].

Під духовністю ми розуміємо звернення людини до вищих цінностей, самовдосконалення, наближення до ідеалу. Характерними рисами духовно-моральної людини є урівноваженість, цілісність, щирість, гармонія з самим собою і світом. Вона здатна визначати життєві пріоритети і цінності, підпорядковуючи їм свої вчинки та поведінку. У людини з'являється бажання любити і віддавати людям добро, знання, творчість. Особистість проявляє себе через творчість не як споживач, а як творець культурних цінностей. Це потребує високої самодисципліни і вимогливості до самого себе.

Враховуючи це зазначимо, що духовна цінність – це цінність, що має зв'язок із внутрішнім психологічним життям людини, те, що ми високо цінуємо, а саме: повагу до культури, мистецтва; істину; свободу вибору; життя за законами добра. На їх основі мають розвиватися українська педагогіка і мистецтво, філософія і наука. У формуванні духовних цінностей молодого покоління важливу роль відіграє не тільки соціальне, а й родинне середовище.

І. Бех під духовними цінностями особистості розуміє «існування людини за законами Істини, Добра і Краси» Особливого значення автор надає принципам відбору методів розвитку особистості, коли акцент робиться на взаємній повазі, розумінні, любові і співтворчості вихованця і вихователя; заохочення дітей до відповідей,

які хотіли б почути від них; схвалення дитини з боку дорослого, якого вона найбільш любить та поважає; надання дитині свободи вираження думок, почуттів та ін. [1].

Професор О. Вишневський, розглядаючи християнські цінності як головний чинник у сучасному навчанні молодого покоління, вважав, що природна схильність української душі до християнства в майбутньому неминуче призведе нас до нормального й цивілізованого викладання основ релігії, як це робиться в європейських державах. Він наголошує на двох найважливіших цінностях – ідеології державності та служінні Богові й Україні. Абсолютні, вічні цінності: Віра, Надія, Любов, Гідність [5]. На думку О. Сухомлинської, «християнські цінності є раціональною сферою, складовими гуманітарної культури, гуманістичними постулатами, значення і суть яких розкривається завдяки виховному впливу на духовний світ дитини через почуттєво-емоційну сферу» [11, с. 13–18].

Духовність як складова виховання особистості формується та трансформується впродовж життя і при цьому зазнає впливу багатьох факторів. На якість процесу духовного виховання особи мають вплив як внутрішні психологічні умови, так і зовнішні впливи. До внутрішніх умов належить потенціал, з яким дитина народилась, і який відчувається з перших років її життя у природних задатках, нахилах, інтересах і в майбутньому закріплюється в рисах характеру, життєвих цінностях і домінантах.

Зо зовнішніх умов відносяться:

- 1) особливості родинного виховання;
- 2) факти дитинства;
- 3) культурологічний вплив (казки, оповідання, загадки, легенди, приказки).
- 4) особливості спілкування з дорослими (вплив учителів, друзів, соціальних лідерів, присутність ідеалу);
- 5) діяльність (дитячі ігри, особливості навчання);
- 6) статус духовності у суспільстві.

Отож, персональні якості особистості (природні нахили і задатки) є її духовним потенціалом, який накопичується в залежності атмосфери виховання та суспільного оточення.

Педагог Г. Васянович вбачав проблему формування духовності особистості в таких аспектах:

– духовність особистості, духовність нації – це найважливіші складові відродження національного в культурі;

1. духовність відіграє важливу роль у процесі інтеграції народі та їх єдності;

2. духовність – це передусім нова якість людини, культура її мислення і свідомості;

3. формування духовності – це вірний шлях до реалізації душевно-духовного потенціалу особистості [3, с. 341].

«Духовність – це сукупність психічних явищ, що характеризують внутрішній, суб'єктивний світ людини, основні риси культурної спрямованості особистості – її життєві інтереси, переконання, погляди, ідеали, світогляд, ставлення до життя, до інших людей, до своїх обов'язків і до самої себе, її осмислення, бажання, воля, естетичні й моральні почуття» [9, с. 183].

Виховання духовності проходить у ранньому дитинстві, і важливу місію у її становленні виконує сім'я.

У батьківській педагогіці духовно-моральне виховання являє собою ту частину життя сім'ї, яка пов'язана з формуванням душевних якостей і культурної поведінки дитини та належить до складного, багатофакторного процесу.

У кожній сім'ї свій мікроклімат, своєрідні стосунки, манера спілкування, які мають сприятливий вплив для виховання духовності дитини або ж, навпаки, негативний. Негативно впливають на духовний розвиток особистості дитини напружені взаємовідносини у сім'ї. Надійним підґрунтям для виховання духовності являються стосунки у родині, які пронизані доброчинністю, щирістю, взаєморозумінням. У народі кажуть, що духовність виховується духовністю, тому батьки мають давати дитині особистий приклад духовності.

Дослідники виділяють такі базові напрями сімейного впливу у процесі виховання духовності:

1. сприяння взаємодії дитини з позитивними соціальними явищами і духовними цінностями;
2. спільне обговорення з дітьми проблем теперішнього життя й сутності духовних цінностей для кожної особистості;
3. навчити дітей знайти «своє місце» в навколишньому світі;
4. створення максимально сприятливих умов для життя дітей у світі добра, краси, гри, музики, фантазії, творчості;
5. сприяння індивідуальному самовиявленню дитини в сім'ї, почуттям задоволеності та злагожденості.

Для забезпечення виховання духовності дитини у сімейному середовищі слід використовувати різні педагогічні методи, застосування яких стимулюватиме виникнення у школярів думок, потреб, почуттів, які спонукатимуть їх до певних вчинків і стилів поведінки.

Одним із таких методів духовного виховання є розповідь. Об'єктом розповіді може бути певна подія або вчинок людини, які спонукатимуть дитину задуматися над сутністю людських цінностей, заохочуватимуть утілювати їх в особистих діях та поведінці.

Ще одним дієвим засобом духовного виховання є метод прикладу. У ході виховання особистості діти завжди підшукують підтримку у реально конкретних прикладах, які уособлюють ідеї та ідеали, якими намагаються оволодіти. Шляхом наслідування в дитини зароджуються соціально-моральні основи поведінки, духовні потреби та мотиви, способи поведінки, які суспільно склалися. Якщо батьки зацікавлені у духовному зростанні своїх дітей, намагаються створити для цього відповідні моральні, етичні, педагогічні умови, співпрацюють з педагогами, то діти у таких сім'ях виростають духовно багатими, розвиненими, зі міцними цінними ідеалами.

На думку Р. Скульського, що виховний ідеал суспільства та особистості, зокрема, повинен ґрунтуватись на таких найвищих духовних вартостях як гуманне ставлення до людей, любов, вірність, чемність, краса почувань та ін. [7, с. 8–20].

Г. Васянович вважав, що становленню і розвитку людини духовної, формуванню християнської духовності особистості мають сприяти впровадження в систему шкільної освіти таких навчальних предметів як «Християнська етика», «Основи ноології», «основи теології» та ін. Метою таких навчальних дисциплін має бути:

– виховання особистості молодшої людини, яка прагне до само актуалізації, прагне до морально-духовної та естетично-духовної досконалості, до реалізації своїх душевно-духовних сил і здатностей християнської особистості;

4. ці курси мають стати силою і рухом душі молодшої людини до Істини-Блага-Краси; людина, будучи вкоріненою у земну природу, прагне до небесного, святого, вічного;

5. духовне зростання, формування духовності особистості – це уподібнення людини до Бога – свого Творця, її

обоження; оскільки кожна людина – то незбагненна таїна і не вивчена глибина, то навчальні дисципліни з духовно-християнською орієнтацією сприяють прилученню людини до спасительної таїни боголюдського буття;

6. духовно-християнське виховання-освіта-навчання знайомлять молоду людину з ідеями християнського спасіння і можливостей життя вічного;

7. педагогічним завданням буде допомога школяреві зрозуміти і прийняти в глибину свого душевно-духовного єства ці ідеї;

8. християнське морально-духовне, духовно-розумне і духовно-естетичне виховання і навчання дає тілесно-душевно-духовно-естетичне оздоровлення, сприяє формуванню духовності особистості юної людини в її цілісному вираженні;

9. в ідеалі виховання-освіта-навчання на засадах християнського віровчення стоїть ідея спасіння і благословенного життя вічного; тут наше віровчення здатне протиставити свої засади численним окультистичним практикам і медитаціям, які заповнили інформаційний простір сучасного світу;

10. навчальні дисципліни з християнською орієнтацією мають сприяти розвитку підсвідомості-свідомості-надсвідомості молодшої людини, акумулюючи у своїх засадах і принципах автентичну національну українську філософію, педагогіку серця і розуму, педагогіку любові-радість-надії, яскравими прикладами якої є навчально-виховні системи К. Ушинського, Г. Ващенко і В. Сухомлинського [3, с. 345–346].

Серед духовних цінностей ноологія визначає цінності віри-совісті-волі.

В сучасній державній школі доцільно було б ввести уроки духовності, які сприяли б формуванню в учнів таких важливих моральних рис як правдивість, слухняність, віра, безстрашність, любов до ближнього, здатність прощати та ін.

Школа і церква, за твердженням відомого педагога Б. Ступарика, повинні визначити шляхи свого співробітництва в справі виховання духовно багатих, морально досконалих громадян незалежної України [10, с. 401].

Висновки та перспективи подальших розвідок напряму. Мета формування духовних цінностей особистості, полягає в тому, щоб діти не тільки будували свою діяльність (вчинки, дії, поведінку) і в сьогоденні, і в майбутньому за законами

добра, честі, людяності, а й мали стійкий імунітет до усіх негараздів нашого життя. Необхідно створити відповідні умови для одухотворення інтелектуальних, моральних та естетичних цінностей, для трансформації знань у свідомість і підсвідомість дитини. Завжди слід піклуватись про духовне зростання особистості.

Основою духовного виховання є позитивний приклад ставлення батьків до себе, інших людей та навколишнього світу в цілому, виховання духовності у школі, формування за допомогою певних способів і методів морально-етичних, духовних та інших цінностей, які виражаються у народних казках, піснях, легендах та інших художньо-мистецьких творах та проявляються у повсякденній поведінці, поглядах.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Бех І. Виховання особистості : Сходження до духовності : наук. видання. Київ : Либідь, 2006. 272 с.
2. Васянович Г., Костишин Е., Бабій І. Духовні цінності і смисли людського буття у світоглядних поглядах Тараса Шевченка (До 205 річниці від дня народження геніального українського поета, мислителя, педагога). Молодь і ринок. 2019. № 5 (172). С. 6–12.
3. Васянович Г. Формування духовності особистості як теоретико-методологічна проблема. Вибрані твори: у 7 т. Том V. Збірник наукових праць. Львів: Норма, 2015. 460 с.
4. Винницький О. Церква і духовне буття. Збірник статей і матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції. Тернопіль : МП «Чумацький шлях», 1994. С. 62–64.
5. Вишневецький О. Теоретичні основи сучасної української педагогіки : навч. посіб. Вид .3-є, доп. К. : Знання, 2008. 566 с.
6. Енциклопедичний словник символів культури України / за заг. ред. В. Коцура, О. Потапенка, В. Куйбіди. 5-е вид. Корсунь-Шевченківський : ФОП Гаврищенко В. М., 2015. 912 с.
7. Національне виховання учнів засобами українського народознавства / під ред. Скульського Р. Івано-Франківськ, 1995. 178 с.
8. Сковорода Г. Начальная дверь ко христианскому добронравью/ Г. Сковорода. Повне зібрання творів : у 2 т. Київ. : Ін-т філософії АН УРСР, 1973. Т.1. С. 144–154.
9. Стельмахович М. Українська родинна педагогіка. К.: ІСДО, 1996. 288 с.
10. Ступарик Б.. Роль церкви в розвитку шкільництва Галичини // Християнство в Україні на межі третього тисячоліття. Збірник наукових праць. Івано-Франківськ: Плай, 2002. С. 394–402.
11. Сухомлинська О. Концептуальні засади формування духовності особистості на основі християнських моральних цінностей. Шлях освіти. 2002. № 4. С.13–18.

12. Філософський енциклопедичний словник. Київ : Абрис, 2002. 742 с.

REFERENCES

1. Bekh, I. (2006). *Vykhovannia osobystosti : Skhodzhennia do dukhovnosti : nauk. vydannia*. [Education of personality: Ascent to spirituality]. Kyiv.
2. Vasianovych, H., Kostyshyn, E., Babii, I. (2019). *Dukhovni tsinnosti i smysly liudskoho buttia u svitohliadnykh pohliadakh Tarasa Shevchenka (Do 205 richnytsi vid dnia narodzhennia henialnoho ukrainskoho poeta, myslytelia, pedahoha)*. [Spiritual values and meanings of human existence in the worldview of Taras Shevchenko (To the 205th anniversary of the birth of the genius Ukrainian poet, thinker, teacher)]. Drohobich.
3. Vasianovych, H. (2015). *Formuvannia dukhovnosti osobystosti yak teoretyko-metodolohichna problema*. [Formation of spirituality of personality as a theoretical and methodological problem]. Lviv.
4. Vynnytskyi, O. (1994). *Tserkva i dukhovne buttia*. [Church and spiritual existence]. Ternopil.
5. Vyshnevskiy, O. (2008). *Teoretychni osnovy suchasnoi ukrainskoi pedahohiky*. [Theoretical foundations of modern Ukrainian pedagogy]. Kyiv.
6. *Entsyklopedychnyi slovnyk symboliv kultury Ukrainy*. (2015). [Encyclopedic dictionary of symbols of Ukrainian culture]. Korsun-Shevchenkivskiy.
7. *Natsionalne vykhovannia uchniv zasobamy ukrainskoho narodoznavstva*. (1995). [National education of students by means of Ukrainian ethnography]. Ivano-Frankivsk.
8. Skovoroda, H. (1973). *Nachalnaia dver ko khrystyanskomu dobronravyyu*. [The initial door to Christian benevolence]. Kyiv.
9. Stelmakhovych, M. (1996). *Ukrainska rodynna pedahohika*. [Ukrainian family pedagogy]. Kyiv.
10. Stuparyk, B. (2002). *Rol tserkvy v rozvytku shkilnytstva Halychyny*. [The role of church in the development of schooling in Galicia]. Ivano-Frankivsk.
11. Sukhomlynska, O. (2002). *Kontseptualni zasady formuvannia dukhovnosti osobystosti na osnovi khrystyianskykh moralnykh tsinnostei*. [Conceptual principles of formation of spirituality of personality on the basis of Christian moral values]. Kyiv.
12. *Filosofskiy entsyklopedychnyi slovnyk*. (2002). [Philosophical encyclopedic dictionary]. Kyiv.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

ЛЕМКО Галина Іванівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Наукові інтереси: формування ціннісних орієнтацій школярів, наукова спадщина педагогів Західного регіону України.

МОЧАН Тетяна Михайлівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії

та методики початкової освіти Мукачівського державного університету

Наукові інтереси: дослідження питань естетичного та сімейного виховання, використання ІКТ в освітньому процесі, професійної підготовки вчителів початкової школи.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

LEMKO Halyna Ivanivna – Candidate of Pedagogic Sciences, Associate Professor, Associate Professor at the Department of Social Pedagogy and Social Work at Vasyl Stefanyk Precarpathian National University.

Circle of research interests: formation of value orientations of schoolchildren, scientific heritage of teachers of the Western region of Ukraine.

MOCHAN Tetyana Mikhailivna – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor at the Department of Theory and Methods of Primary Education Mukachevo State University.

Circle of research interests: aesthetic and family education, the using of ICT in the educational process, the professional training of primary school teachers.

Стаття надійшла до редакції 25.11.2020 р.

УДК 37.068

DOI: 10.36550/2415-7988-2020-1-190-221-224

НЕЧЕПОРУК Яна Сергіївна –

кандидат педагогічних наук,

докторант кафедри педагогіки та менеджменту освіти

Центральноукраїнського державного педагогічного університету

імені Володимира Винниченка

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1152-8030>

e-mail: yananecheporuk83@gmail.com

ПОНЯТТЯ ІНШОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ В ЛЬОТНІЙ ПРОФЕСІЙНІЙ ОСВІТІ

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Проблема професійної підготовки авіаційного персоналу була і залишається провідною у загальній професійній та безпосередньо авіаційній освіті. Наразі перед педагогами авіаційних навчальних закладів постає проблема не лише підготувати висококваліфікованого спеціаліста, але й зробити цей процес білінгвальним. Мається на увазі, що всі ті знання і навички, які курсант має засвоїти в процесі навчання в льотному навчальному закладі, він повинен відтворити іноземною мовою. Такі реалії авіаційного навчання ставлять перед нами завдання розібратись, що саме означає поняття «професійна підготовка» в льотній професійній освіті аби успішно трансформувати його в іншомовне.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми професійної підготовки майбутніх фахівців розглядалися в працях багатьох науковців. Серед них слід назвати Н. Ничкало, В. Семиченко. Зазначимо, що проблема іншомовної підготовки фахівців авіаційної сфери стали об'єктом досліджень провідних українських науковців: у доробках Б. Алякринського, В. Колосова, А. Пчелінова та інших представлено питання мовлення авіаційних операторів; О. Васякович дослідила

проблему формування професійної готовності майбутніх авіадиспетчерів до ведення радіообміну у нестандартних ситуаціях. Особливим доробком у питанні формування мовної компетентності майбутніх фахівців авіаційної галузі (пілоти та авіадиспетчери) визначаються дослідження О. Ковтун, в якому представлено теоретичні та методичні аспекти процесу професійної підготовки майбутніх працівників авіакомпаній.

Мета статті – дослідити поняття та роль професійної іншомовної підготовки майбутніх авіаційних спеціалістів в системі льотної освіти.

Виклад основного матеріалу дослідження. Авіація належить до галузей з особливими умовами реалізації виробничої діяльності, які визначають специфіку професійної підготовки майбутніх авіаційних фахівців [1]. Ці умови породжуються такими обставинами, як: підвищена відповідальність за результати праці фахівців, суворі вимоги до професійних знань, умінь і навичок, висока відповідальність під час прийняття рішень в умовах дефіциту часу та стресових факторів. Як свідчать дослідження М. Кобелькова, на деяких типах літаків пілот уже сьогодні розв'язує цілий комплекс функцій: як пілота,